

İNSANİ KALİTE

Doç. Dr. Halil Murat ÜNVER

Çağımızın en önemli sorunu belki de insani kalite. Peki, insani kalite nedir? Bir insanın kaliteli olup olmaması nasıl anlaşılır? Kendimce yaşadığım süre içerisinde belirlediğim kontrol listesini (teknik ismi check list'i) sizlerin ilgisine sunacağım. Katkılarınızı beklerim.

1. Bu devirde kaliteyi belirleyen önemli faktör para. Kişinin para ile olan ilişkisi ilk eşik noktası. Para onun için bir amaçsa devam etmeye gerek yok çizin gitsin.

Bu arada kim ki sizden hiçbir beklentisi olmaksızın dar zamanınızda sizin yanınızda oluyor, maddi sorununuzu çözüyor o kimse bu devirde yaşayan nadir insanlardandır. Her ne olursa olsun asla elini bırakmayın. Çünkü bu devirde insanların parası canından kıymetli olmuş.

Cömert olmak, bonkör olmak aptallık değildir, medeni, iyi niyetli insan olmanın göstergesidir.

2. Toplumsal fayda mı, kişisel menfaat mi? Kim ki kendi çıkarlarına ters düşse dahi evrensel etik* kurallar çerçevesinde hareket eder o insanın kalitesini tescil etmiştir.

Günümüz koşullarında hiç kimse toplumsal faydayı kişisel çıkarlarının üstünde tutmuyor. Lafa gelince herkes her şeyi biliyor. Ancak sözler bir anlam ifade etmiyor. Şahsen bu konuda hayatından ispat edilebilir tek bir örnek verebilen kimse benim için insani kalitesi yüksek kimsedir.

Ahlaki demiyorum çünkü ahlak toplum değerleri ile alakalıdır. Bazı durumlar bir toplumda makul görülebilir ancak dünya milletleri ve akıl tersini söyler.

3. Söz ağızdan çıkar. Gençlik yıllarında bir prensip edindim. Ağızımdan çıkan her sözün arkasında dururum, duramayacağım şeyi konuşmadım. Elbette kimi zaman benim dışımdaki etkenlerle olur zannettiklerimiz olmadı, o da bize bağlı değil biraz da karşımızdakinin kaderi ile ilgili idi. Kimseye de “söz veriyorum” diye bir kelime sarf etmedim. Bizim kültürümüzde er kişi sözünün eri olur ayrıca söz vermeye gerek yoktur.

Kim ki zaman içerisinde yalpalıyorsa, sözünden dönüyorsa o kişinin kalitesinden söz etmek mümkün değildir. Şartlar değişmediği halde kişinin davranışları değişiyorsa o kişinin düşünceleri değişiyor demektir. Bu ya bir dış etkenden ya da menfaat hesaplarının tutmamasından kaynaklanır ama sonuç olarak sözünden dönmeye başlar. Kendi sözüne kendi kıymet vermeyen kimseler kalitesizliklerini kendileri açıkça deklare etmiş olurlar.

Burada tali bir başlık açmak gerekir belki de. Özet olarak risk alamayanlar, konfor alanından çıkamayanlar, korkaklar kalitesizlerin başında gelir. Olayların akışına bağlı olarak her an sözlerinden dönebilirler.

4. Mesleğimiz gereği çok insan tanıdım. Medyada da binlerce insanla karşılaşırız. Bazılarının öne çıkan özelliği bir konuda uzmanlaşmış ya da çok okumuş, çok konuda fikir sahibi olması. Bir kimsenin çok lakırdı etmesi kaliteli olduğunu göstermiyor. Eğer ki kişi bilgileri değerlendiriyor, yorumluyor ve yeni bir bilgi, kavram, sonuç, hipotez vs üretiyorsa işte o zaman kalitesi ortaya çıkıyor.

5. EGO bir diğer başlık. İnsan olarak hepimiz bir egoya sahibiz, ego ölürse yaşama gayesi kalmaz, heves kalmaz, heyecan kalmaz. Siz bakmayın bir lokma bir hırka hikayesine onlar da aslında egolarını öyle besliyorlar. Mesele şu;

i-. Egonuzu sağlıklı yollarla beslemelisiniz.

ii-. Egonuz ortalama seviyenin üstüne taşarak sizi egoist olarak nitelendirecek noktaya ulaşmamalı.

Düşünün ki çevrenizde biri diyorsa ben geldim, ben gittim, ben yaptım, benim çocuğum, benim arabam, benim, benim, ben, ben, hele ki bir de narsizme kaymışsa o kişinin kalitesini değil kalitesizliğinin seviyesini konuşmak lazım.

6. Kim ki sohbetlerde sürekli birilerinin açığından, hatasından bahsediyor, o kişiyi küçük düşürerek subliminal olarak kendini yüceltiyor o kişi kalitesizin dibidir. Bu maddeyi uzatmaya dahi gerek yok.
7. Utanma duygusunu kaybetmiş, her duruma bir laf yetiştiren, pişkin laf ebeleri de kalitesizler kategorisindedir. Karşısındaki insanların cevap vermemesi bunun onları kandırdığı anlamına gelmez o seviyeye inmediği, inemediği anlamına gelir.
8. Her ne kadar asalet geçmişte elde edilen bir takım güç ve statünün ifadesi ise de modern toplumdaki genel algı insani kaliteye dönüşmüştür. Yani modern toplumda sultan, lord, seyit soyundan gelmese de asil olabilir. Günlük hayatta duyarız "O çok asil bir insandır". O kanaati oluşturan yukarıda bahsettiğim maddelerden bir ya da bir kaçına şahit olunmuştur demektir. O kişinin insani kalitesi yüksek demektir.
9. Kanaatkâr olmayan, hakkaniyete riayet etmeyen insan kalitesizdir. Bunlar kendilerine ayrılan istihkakı aşar başkalarına ayrılmış olanlara saldırır.
10. Kim ki ben bilirim ben merkezinde o kişi de kalitesizdir. Karşıdakinin fikrine değer vermeyen, yeni bir şey öğrenmeye açık olmayan kişinin kaliteli olması beklenemez. Egosantrik kimseler hata ve eksik olmadığını varsaydıklarından burunlarının ucunu fark etmektен yoksundur. Bu kişilerle vakit harcamak da büyük kayıptır.

11. Kim ki zaafî vardır kalitesizdir. Paraya, kadına, makama zaafî olan bunlara ulaşmak için her türlü yolu mübah gören kimsenin kalitesinden bahsedilemez.

12. Nepotik veya chronik (akraba veya arkadaş kayırmacılığı) kimseler kalitesizdir.

Bu maddeler kalitesiz insanları tespit etmek için listelenmiştir. Bu maddelerden birine şahit olduğunuzda soru işaretini basın, ikincisinde ise mesafeyi koyun. Kalitesizler size sadece yük olur ve yaşamınızı da kalitesizleştirir.

Dikkat ederseniz ne mektepten, ne tahsilden, ne makamdan, ne de zenginlikten bahsettik. İnsan nenesi konakta yetiştiği için dedesi seyit olduğu için asil ya da kast ettiğimiz şekilde kaliteli olmuyor. Kişinin beslendiği aile damarı elbette çok önemli ama yeterli değil. Kişi ancak kendi tercihleri ile kendi kalitesini belirliyor. Bazıları var sofrada her türlü yiyecek varken aç kalkabiliyor. Önünde her türlü imkân ve özellikle çok kaliteli insanlar varken onlardan istifade edemeyebiliyor. Onlarla egosantrik ilişkilerle, kendini geliştireceği yerde egosunu tatmin için debeleniyor. Tabii kaybediyor.

Budizm de Nirvana'ya, ulaşmak İslam'da ise kâmil insan olmak buradaki ifade ile yüksek kalitede insan olmak. Bence de tüm gaye bu hedefe ulaşmak içindir. Bu meseleyi basite indirgeyerek ritüelleri yerine getirerek cennet beklentisi işi fazla basite almaktır.

Kaliteli insanlar nasıl anlaşılır? Bunu anlayabilmek için o kumaşı taşımak gerekir. Yukarıdaki defolara sahip birisinin kaliteyi algılaması zordur. Ona göre o insan, kaliteliden ziyade aptaldır, saftır, istismar edilecek bir avdır.

Kaliteli insan makam görünce, para kazanınca hal ve hareketinde, yaşamında bir değişiklik olmaz. Bu durum bunları kaybedince de yaşanmaz ama bunu test etmek her zaman mümkün değildir. Hiç makam görmemiş kimsenin hal ve hareketlerinin

değişmeyeceğini bilemezsiniz. Makam görüp de çevresini kaybetmeyen bilakis çevresi ile birlikte yaşayabilen kimse kaliteli kimsedir. Kişinin geçmişini dinlerken bunlar önemli referans bilgilerdir.

Bu yazı kaliteli insan algısını yükseltmek için kaleme alınmıştır. Bir toplumun yükselmesi kaliteli insanların sayısının artmasıyla sağlanabilir. Bu yaygınlaştırılabilir. Ancak önce bunu fark etmek ve özendirmek gerekir. Haz ve menfaat odaklı bir toplumda bunu yaygınlaştırmak kolay değildir ancak insana lazım olan budur. Ne zaman ki insan, kâmil insan olma yolunda ilerler o zaman yaşamın lezzeti doyulmaz olur.

Doç. Dr. Halil Murat ÜNVER
(alıntıdır)

Kaynak:

<https://www.facebook.com/share/p/4EmDecGoKwq1ue22/?mibextid=oFDknk>

https://www.ngazete.com/insani-kalite-4074yy.htm?fbclid=IwAR3bkSnsPCNf0KM6KicAtNUs0tTznRUaH3xcLWPfdI2VrNTx_N0pSpNjCKM

Bilgilendirme Notu:

Kırıkkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde akademik faaliyetlerini sürdüren Sayın Doç. Dr. Halil Murat Ünver hoca(mız) 2023 Mayıs seçiminde bağımsız Cumhurbaşkanı adayı idi. Türkiye'nin gerçeklerini iyi okuyan, iyi analiz eden, genç, dinamik, bilimsel ve üretken bir zekâya sahip olan bu değerli hocamızın özgeçmişini merak edenler aşağıdaki verili linki tıklayabilir. Okumak isteyenler lütfen tıklasın:

<https://halilmuratunver.com/ozgecmisim/>